

Een faire kans op werk

Informatiepakket van JobHulpMaatje in verband met de gemeenteraadsverkiezingen en collegevorming

Bestemd voor politici, bestuurders en hun medewerkers en voor instanties en maatschappelijke organisaties

Inhoud

De boodschap: een faire kans op werk	3
Wie hebben moeite de arbeidsmarkt op te komen?	3
Wat kan JobHulpMaatje betekenen?	4
Wat is JobHulpMaatje?	4
Hoe werkt JobHulpMaatje.....	5
Maatjes	5
JobGroups	6
De samenstelling van JobGroups.....	6
Ontmoetingsplekken	7
Wie zijn vrijwilliger bij JobHulpMaatje	7
Wie steunt JobHulpMaatje.....	8
Interesse?.....	8
Aanbeveling Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.	9
Voorbeelden	10
Mary: het is me gelukt.....	10
Vrouwen kregen baan	10
Door Corona ontslagen	12
Kalebau zette door	12
Samenwerken aan de brug naar arbeidsparticipatie.....	14
De toegevoegde waarde van JobHulpMaatje.....	14
Infographic	15

Informatie over JobHulpMaatje, over de activiteiten en over de locaties is te vinden op de website: jobhulpmaatje.nl

Je kunt ook direct contact opnemen met marloes.bouwmeester@jobhulpmaatje.nl

Wil je een nieuwe locatie van JobHulpMaatje starten:

gerard.van.barneveld@jobhulpmaatje.nl

De boodschap: een faire kans op werk

Iedereen verdient een faire kans op werk. Helaas gaat op dit moment krapte op delen van de arbeidsmarkt samen met onvoldoende kansen voor de vele kansarme werklozen. De arbeidsmarkt vertoont een Januskop. De komende jaren bieden nieuwe kansen om aan dit sociale onrecht te werken. Wij adviseren de landelijke en lokale overheden om maatschappelijke krachten en vrijwilligers daarbij te betrekken. En deze samen met kerken, bedrijfsleven en goede doelen fondsen te ondersteunen, ook financieel. JobHulpMaatje wil zich hiervoor met geschoolde vrijwilligers de komende jaren inzetten. JobHulpMaatje wordt aanbevolen door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Werk is een essentieel onderdeel van het menselijk leven. Als we mensen niet in de gelegenheid stellen hun eigen brood te verdienen is er sprake van sociaal onrecht.

We zijn echter ver verwijderd van dit doel en er is dus sprake van sociaal onrecht. De arbeidsmarkt vertoont een Januskop. Aan de ene kant zien we de krachtige arbeidsmarkt, die zich zelfs door Corona niet langdurig uit het veld laat slaan. En aan de andere kant zien we de zwakke arbeidsmarkt, waarop meer dan een miljoen personen niet of amper een plekje kunnen bemachtigen. En dat is niet en zeker niet alleen door Corona gekomen, want dat was daarvoor ook al zo. Beter dan de Commissie Borstlap kunnen wij dat niet analyseren.

Wat gaan we daar nu aan doen? De komende jaren worden cruciaal om de werkzoekenden, die nu niet aan de bak komen wél die faire kans te geven. Wij doen dan ook een beroep op de gemeenteraden en de te vormen nieuwe bestuurscolleges het bieden van een faire kans wél hoog op de prioriteitenlijst te zetten. Dat beroep doen wij ook op andere overheden, overheidsorganisaties en maatschappelijke organisaties.

JobHulpMaatje wil daar graag een bijdrage aan leveren door met vrijwilligers met intensieve begeleiding die mensen die op eigen kracht geen werk kunnen vinden een grotere kans op werk te geven.

JobHulpMaatje nodigt iedereen, die denkt dat JobHulpMaatje hierbij een bijdrage kan gaan leveren uit contact op te nemen. En op de plaatsen waar JobHulpMaatje al actief is gaan we graag door met ons werk en breiden we dat liefst nog uit met het doel nog meer impact te maken.

Wie hebben moeite de arbeidsmarkt op te komen?

Gelukkig hebben de meeste mensen een goede plek op de arbeidsmarkt. Maar wie hebben het daar moeilijk.

Dat zijn natuurlijk de werklozen. De werkloosheid is na een stijging in de Coronatijd gelukkig wel sterk teruggelopen. Daarmee is deze nog niet nul.

Daarnaast is er al vele jaren een grote en vrij stabiele groep die een bijstandsuitkering heeft. Ook al in de bloeiperiode vóór Corona profiteerde de groep die al langer een bijstandsuitkering heeft amper van de groei in de vorm van een grotere baankans. Tijdens de Coronacrisis is dit niet beter geworden en zelfs nog wat opgelopen. En de laatste ontwikkelingen tonen aan, dat het aantal extra banen sterk oploopt en het aantal werklozen sterk afneemt. En dat het aantal mensen met een bijstandsuitkering slechts marginaal afneemt. De kloof in kans op werk neemt dus toe.

Daarnaast is er de grote groep werkzoekenden, die 'ongekend' zijn. Het gaat hier om een diversiteit van personen. Het gaat om werklozen, die over de maximum WW-periode zijn gegaan en geen recht op een uitkering hebben. Zij zijn buiten beeld geraakt. Het gaat om personen, die als migrant hier zijn gekomen. Dat kunnen asielzoekers zijn, die wel een status hebben gekregen en geen werk hebben. Dat kunnen migranten zijn die een partner hebben in Nederland en daarvoor een verblijfsvergunning

hebben en geen werk. Dat kunnen starters zijn op de arbeidsmarkt, zoals een deel van de jongeren. Dat kunnen ZZP'ers zijn die door Corona hun werk hebben verloren en nu moeilijk aan de slag komen, zoals oudere ex-ZZP'ers of zij die niet meer verder willen als ZZP'er. En dat kunnen mensen zijn die om allerlei andere redenen geen werk meer hebben, zoals persoonlijke problemen, dakloosheid, echtscheidingsproblemen en dergelijke. En buiten het zicht van de officiële organisaties zijn geraakt of (bijvoorbeeld om redenen van privacybescherming) niet bij de juiste organisaties bekend zijn.

In totaal spreken wij op dit moment over een arbeidsreserve van ongeveer 1.2 mln. personen (bron: CBS) waarvan ongeveer 800.000 personen 'ongekend' (bron: UWV).

Wij hebben gemerkt, dat door de langdurige Coronacrisis werkzoekenden moeilijker te bereiken zijn en dat zij ook minder gemakkelijk contact zoeken. Zij ervaren dit wellicht niet als het beste moment om weer naar werk te gaan zoeken en zij ervaren drempels in de bereikbaarheid van instanties, die door Corona inderdaad moeilijker en in elk geval drastisch anders is geworden. Dat is een extra motivatie er de schouders onder te zetten om deze werkzoekenden niet te laten zitten.

Wat kan JobHulpMaatje betekenen?

Gelukkig werken de overheden en daarvoor bedoelde instellingen hard aan het oplossen van deze problematiek. En gelukkig zijn daarvoor wetten en instrumenten beschikbaar en is er geld voor beschikbaar. Daar moet volgens de Commissie Borstlap nog wel het nodige aan worden verbouwd om dat adequaat in stelling te kunnen brengen om de problematiek te verlichten. Ook de werkgevers zullen daar meer aan moeten gaan doen. Omdat de uitstroom van oudere werknemers nog vele jaren veel hoger zal zijn dan de instroom van hun jongere collega's zal de krapte op de arbeidsmarkt ook langdurig zijn. Werkgevers zullen daarom ook het 'ongekende' potentieel moeten aanboren en daarbij niet alleen meer naar 100%-kandidaten streven. Dat betekent ook het ontwikkelen van deze groep 'on the job'. En het betekent het laten doorstromen van al aanwezige werknemers, zodat zij behouden worden én er ruimte komt voor nieuwe instromers.

Een deel van de groep die nu thuis zit slaagt er ondanks alle beschikbare instrumenten niet in om bij die zo verlangde baan te komen. Onzekerheid, wantrouwen, slechte ervaringen, niet weten hoe aan te pakken, zich vergeten voelen kunnen allemaal redenen zijn waarom het mensen niet lukt. Soms kan het dan helpen als een extra begeleiding beschikbaar is, die deze mensen helpt om verder te komen. Een van de initiatieven daartoe is JobHulpMaatje, dat vrijwilligers inzetten deze groep te helpen.

Wat is JobHulpMaatje?

JobHulpMaatje gelooft dat iedereen in deze samenleving van waarde is. Het hebben van werk heeft een sterke preventieve werking. Mensen kunnen zich daardoor ontwikkelen en zichzelf waarmaken. En ze kunnen veel problemen zelf oplossen zonder in financiële problemen te komen. En werk is een probate curatieve oplossing om als mensen toch in problemen zijn gekomen die ze hebben moeten oplossen in de toekomst uit de problemen te blijven. Werk is dus de meest directe oplossing. En voorkomt in die gevallen ook dat veel publiek geld moet worden uitgegeven aan het oplossen van de gevolgen van het werkloos zijn.

Het verliezen van je werk is heftig. Daarom helpt de gecertificeerde vrijwilliger (maatje) van JobHulpMaatje, in de zoektocht naar werk. JobHulpMaatje werkt in nauwe samenwerking met lokale overheid, goede doelen en maatschappelijke organisaties. Het maatje biedt een steuntje in de rug om beter bemiddelbaar te worden en (weer) mee te doen in de samenleving.

JobHulpMaatje steunt kwetsbare groepen die werkzoekend zijn en helpt ze op weg naar werk. Hierdoor helpt JobHulpMaatje de bemiddelbaarheid op de arbeidsmarkt te verhogen.

JobHulpMaatje werkt aanvullend op en niet in de plaats van en in samenwerking met bestaande werkbegeleidings- en re-integratietrajecten van overheden en instellingen.

Om dit te kunnen doen leidt JobHulpMaatje, coördinatoren, maatjes en JobGroupleiders op, zodat zij werkzoekenden kunnen ondersteunen die meer tijd en aandacht nodig hebben. Zo wordt de maatschappelijke betrokkenheid op lokaal en regionaal niveau vergroot.

Bovendien worden kosten van gemeentelijke diensten en werkgevers verlaagd.

JobHulpMaatje biedt sociale en praktische ondersteuning en vergroot daarmee de kansen van werkzoekenden, die belemmeringen ervaren bij het vinden van werk.

Het accepteren van manifeste en verborgen werkloosheid is voor JobHulpMaatje een niet acceptabele uitkomst en reden om haar aanvullende rol kwalitatief en kwantitatief uit te intensiveren. In haar werk wil JHM bereiken, dat werkzoekenden een flinke sprong maken op de participatieladder, opdat hun kansen actief deel te nemen in de samenleving aanzienlijk worden vergroot. Dat kan de stap zijn naar werken dat kan een stap zijn naar een opleiding, naar vrijwilligerswerk, naar een werkervaringsplaats, naar ondernemerschap.

Altijd staat JHM naast de werkzoekende, treedt niet in de plaats van officiële instanties en is aanvullend daarop. De werkzoekenden kiezen zelf voor begeleiding door JHM en worden niet 'gestuurd'.

Hoe werkt JobHulpMaatje

De essentie van de aanpak van JobHulpMaatje is dat werkzoekenden die begeleiding hebben gezocht deelnemen aan de JobGroup en/of individueel begeleid worden door een Maatje. Daarnaast worden aanvullende diverse aanvullende activiteiten aangeboden.

In de begeleiding worden de volgende stappen doorlopen:

1. *Wie ben ik? Wat vind ik belangrijk in een nieuwe baan? Waar wil ik nog verder in groeien?*
2. *Wat belemmert mij? Wat zijn belemmerende overtuigingen en hoe kan ik deze ombuigen in helpende overtuigingen?*
3. *Wat kan ik? Wat zijn mijn competenties? Hoe kan ik deze competenties concreet herkennen in specifieke situaties?*
4. *Wat wil ik? Maak een bucketlist voor alle terreinen van je leven!*
5. *Wat zoek ik? Ga op zoek naar vacatures. Niet alleen voor jezelf, maar ook voor een mededeelnemer.*
6. *Hoe vind ik? Gebruik je netwerk, ontwikkel netwerken samen met mededeelnemers.*
7. *Dit ben ik! Leer tips&tricks om jezelf goed te laten zien, ook op social media.*

Maatjes

De kern wordt gevormd door intensieve persoonlijke begeleiding van een werkzoekende. Dat wordt gedaan door daarvoor geschoolde vrijwilligers. De moeilijkheidsgraad van de doelgroep is zodanig, dat doorgaans niet direct naar het solliciteren gegaan kan worden. De werkzoekende brengt vaak pijn met zich mee door de vele ervaren teleurstellingen en de frustratie die daarvan het gevolg is. Ook is er vaak een groot gevoel van onzekerheid en onveiligheid. En is het zicht op de eigen talenten soms vrijwel verloren gegaan en is het zelfvertrouwen naar een dieptepunt gedaald. Deze pijn moet eerst worden weggenomen of hanteerbaar gemaakt worden. En zo mogelijk omgezet zijn in nieuwe energie. En in een zekere weerbaarheid, want solliciteren leidt vaak niet tot direct succes. Zodat nieuwe teleurstellingen moeten worden verwerkt en de energie blijft om door te zetten.

Als al een JobGroup is gevolgd blijkt het veelal wenselijk daarna nog een periode van individuele begeleiding aan te bieden. In dat geval gaat het om hulp bij solliciteren en het bespreken van de ervaringen daarbij. Ook kan het Maatje helpen het netwerk te vergroten. Het hebben van een netwerk blijkt in de praktijk een sleutel tot succes.

JobGroups

Een JobGroup is een bewezen werkend instrument voor een groep van maximaal 12 personen in een aantal stappen.

Iedere stap heeft een vaste opbouw:

- ✓ *Welkom en leerdoel. In elke bijeenkomst starten we met uitleg over de stappen en het doel.*
- ✓ *Huiswerk bespreken. Door het maken van een opdracht bereid jij je goed voor op de bijeenkomst.*
- ✓ *Groepsgesprek. Tijdens de bijeenkomst ga je samen met andere werkzoekenden aan de slag. Dit gaat op een ontspannen manier, maar dat betekent niet dat jij niets doet op een bijeenkomst. Je leert goed naar jezelf kijken, maar helpt ook anderen. Een bijeenkomst duurt ongeveer twee uur.*
- ✓ *Verdieping. Bij de Verdieping maken we een opdracht die past bij de stap die we nemen.*
- ✓ *Huiswerk. Om thuis nog na te denken over de bijeenkomst, krijg je een opdracht mee. Soms maken we die in de bijeenkomst, maar het kan ook zijn dat je dit thuis moet doen.*
- ✓ *Wat hebben we geleerd. We kijken terug op deze bijeenkomst, wat hebben we geleerd.*
- ✓ *Napraten. We willen je nog helpen bij vragen. Stel ze daarom gerust.*

Reactie werkzoekende

“Een Maatje denkt met je mee. Alles wat je leert is praktisch. Hoe bouw je een netwerk op? Hoe maak je een pitch? Zo leer jezelf blijven en om te gaan met zenuwen”

Reactie deelnemer JobGroup

“Dit is een perfecte kans om andere werkzoekenden te ontmoeten voor het delen van ervaringen, herkenning en inspiraties”

De samenstelling van JobGroups

De samenstelling van de jobgroups is gemengd. Er wordt dus niet gesegmenteerd op doelgroep. Variatie draagt bij aan het succes.

Migranten maken dus gewoon deel uit van de gemengde JobGroups. Soms is de kennis van de Nederlandse taal te beperkt en zijn de ervaren cultuurverschillen zo groot, dat iets extra's nodig is. En het zou de gemengde JobGroups soms ook kunnen belemmeren in de voortgang. Daarom is voor dat deel van de migranten Ik Werk in Nederland (iWIN) ontwikkeld. Dat is een uitgebreidere versie van een JobGroup. Deze kent tien in plaats van zeven stappen. Dat stelt in staat om naast al de onderwerpen die in de reguliere Jobgroups aan de orde komen extra aandacht te kunnen besteden aan de specifieke problematiek. Voor iWIN is een apart werkboek en aparte oefenstof ontwikkeld en in de praktijk getoetst. In de meeste gevallen zal een JobGroup voor deze groep alleen onvoldoende zijn. In die gevallen zal een Maatje ingezet worden om de begeleiding één op één voort te zetten.

Door Corona is de problematiek van ZZP'ers nijpender geworden. Zij werden op grote schaal ontslagen en dat werd door hen vaak ook als 'afgedankt' ervaren. Vooral de groep die geen echte ondernemer is, maar om andere redenen vrijwillig of praktisch gedwongen ervoor koos ZZP'er te worden voelde zich het slachtoffer van de crisis. Deze groep is ook gewoon welkom in de JobGroups. Daarnaast is voor deze groep een variant ontwikkeld, die naast de gebruikelijke stappen van de reguliere JobGroup extra aandacht geeft aan specifieke aspecten van het ondernemen zijn. Met als doel deze werkzoekenden te helpen bij de te nemen beslissing om wel of niet door te gaan als ondernemer. De 7 bestaande thema's zijn omgebouwd naar ondernemerschap. Daarnaast zijn nieuwe thema's toegevoegd: praktische aspecten bij ondernemerschap, marktonderzoek, marketing en financiën. JobHulpMaatje biedt geen hulp aan bij het opleiden als ondernemer. Die expertise is elders aanwezig, zoals bij de KvK.

Ontmoetingsplekken

Afgestemd op de lokale situatie worden ontmoetingsplekken aangeboden, waar werkzoekenden elkaar kunnen ontmoeten. Bijna altijd ook nog andere activiteiten aangeboden. Sommige locaties hebben samen met de Openbare Bibliotheek een Walk&Talk georganiseerd. Dat zijn periodieke workshops, waarin een bepaald thema aan de orde komt, dat voor werkzoekenden van belang is. Vaak wordt daarbij dan ook een deskundige uitgenodigd.

In enkele gevallen wordt in samenwerking met lokale werkbedrijven ook voorzien het opdoen van werkritme en werkervaring.

Altijd wordt voorzien in een nazorg. Deze is op de individuele behoefte afgestemd.

De nazorg wordt daarnaast in enkele gevallen ook geleverd door wekelijkse workshops of contactmomenten. Deze worden dan benut om specifieke onderwerpen verder te verdiepen als de behoefte daaraan blijkt. En ook biedt dat de gelegenheid met andere werkzoekenden de ervaringen bij het solliciteren te delen en elkaar daarin ook te bemoedigen en verder te helpen.

Wie zijn vrijwilliger bij JobHulpMaatje

Iedereen kan zich aanmelden als vrijwilliger. In de praktijk melden zich vaak vrijwilligers aan, die ervaring hebben in coaching, of in HRM, of als leidinggevende ervaring hebben opgedaan. Maar ook andere vrijwilligers melden zich aan en zijn ook welkom. Ook hier geldt, dat een diversiteit aan ervaringen behulpzaam is bij het op de juiste wijze begeleiden van werkzoekenden. Dat betekent dus ook dat personen met ervaring in de overheid en in het bedrijfsleven welkom zijn. En ook personen uit de vrije beroepen. Zij brengen een diversiteit aan ervaringen mee en een diversiteit aan netwerken.

Alle vrijwilligers worden goed in stelling gebracht en het wordt belangrijk gevonden met een vaste aanpak met een bewezen ondersteuning een kwalitatief goede en ook consistent toegepast aanpak te realiseren. Dat zorgt er ook voor dat vrijwilligers niet het gevoel hebben zelf het wiel uit te moeten vinden en dat zij er zelf ook van kunnen leren, waardoor zij met hun inzet als vrijwilliger ook zelf leren.

Wat zijn de stappen voor de vrijwilligers?

- ✓ *Alle Maatjes doorlopen de Maatjesopleiding, waarin zij voorbereid worden op het begeleiden van de werkzoekenden*
- ✓ *Alle JobGroupleiders doorlopen de opleiding voor Jobgroupleiders, waarin zij voorbereid worden op het begeleiden van groepen werkzoekenden*
- ✓ *Het begeleiden van migranten vergt extra kennis. Om deze reden is een aanvullende trainingsdag gemaakt om maatjes en JobGroupleiders handvatten te geven voor een zo goed mogelijke begeleiding.*
- ✓ *Er wordt een professioneel pakket van LDC gebruikt om de vrijwilligers en werkzoekenden te ondersteunen. Dit pakket bevat met aan elkaar gekoppelde onderdelen de structuur van alle functies op de arbeidsmarkt, de daarbij horende kennis en vaardigheden en de actuele vacatures. En oefeningen, die daarbij gebruikt kunnen worden.*
- ✓ *Alle vrijwilligers hebben een VOG*
- ✓ *Er is voorzien in lokale én landelijke bijscholing, zodat vrijwilligers blijven in ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in de door JobHulpMaatje gehanteerde methoden.*
- ✓ *Er zijn handboeken en werkboeken beschikbaar, die speciaal voor JobHulpMaatje zijn ontwikkeld, getest en in de praktijk bewezen zijn. Deze worden geregeld aangepast, zodra de behoefte daaraan blijkt.*
- ✓ *Alle locaties voorzien op eigen wijze in begeleiding van en in contactmomenten voor de vrijwilligers. Ook intervisie maakt daarvan in toenemende mate deel uit.*

Reactie Maatje

“Ik ben er trots op dat de werkzoekende die ik heb geholpen, zo hard heeft gewerkt waardoor zij is geslaagd voor een mooie nieuwe stap in het leven: een betaalde baan!”

Reactie Maatje

“Ik vond het mooi dat ik een bijdrage heb mogen leveren aan zijn vervolgstappen. Dat geeft voldoening. Daarbij was het traject voor mij ook leerzaam. Ik hoorde nieuwe levensverhalen en levenservaringen. Dat is heel verrijkend.”

Wie steunt JobHulpMaatje

De diensten, die JobHulpMaatje aanbiedt zijn voor de deelnemers gratis. Dat kan alleen maar als de kosten laag zijn en als er financiële bijdragen van anderen zijn.

De kosten zijn laag, omdat de vrijwilligers niet betaald hun werk verrichten. Dat is heel bijzonder, want de begeleiding van werkzoekenden is erg intensief en kost veel tijd. Er zijn wel kosten voor organisatie en coördinatie, voor het scholen en bijscholen van Maatjes en JobGroupleiders, voor communicatie en materiële kosten zoals huur van ruimten en dergelijke.

Gelukkig draagt de overheid bij. Dat zijn vooral de lokale gemeentebesturen, die een flinke bijdrage leveren aan hun lokale JobHulpMaatjes. Wij zien wel, dat gemeenten het financieel moeilijk hebben. Daardoor komt de bijdrage aan JobHulpMaatje soms in het gedrang. Gelukkig lang niet altijd! We hopen, dat in de nieuwe bestuursperiode na de gemeenteraadsverkiezingen de ruimte voor ons initiatief groter wordt.

Het Ministerie van SZW heeft enige tijd geleden de start van JobHulpMaatje financieel gesteund en SZW beveelt JobHulpMaatje ook van harte aan.

Daarnaast zijn er meerdere Goede Doelen, die een flinke bijdrage leveren aan het werk van JobHulpMaatje. Dat zijn landelijke goede doelen en lokale en regionale goede doelen. Zonder hun hulp kan JobHulpMaatje niet functioneren.

Ook kerken leveren veel draagvlak aan JobHulpMaatje en dragen ook financieel bij.

En daarnaast zijn er andere organisaties, bedrijven en particulieren die bijdragen.

Er wordt samengewerkt met alle organisaties die bijdragen aan realisatie van de doelen van JobHulpMaatje en omgekeerd. Dat zijn de organisaties die onderdeel uitmaken van de Keten van Hoop: SchuldHulpMaatje, Hip Helpt, Present. Tijd voor Actie en JobHulpMaatje. Dat gebeurt onder meer door het verwijzen van deelnemers. Vaak is immers sprake van multiproblematiek. En dat zijn andere vaak plaatselijke organisaties die burgers bijstaan met onder meer maatschappelijke problemen en taalproblemen.

Interesse?

De komende jaren zijn er weer nieuwe kansen om de grote groep zonder werk en met of zonder uitkering een faire kans op werk te bieden. Ook JobHulpMaatje wil daar aan bijdragen. Dat wil zij doen door meer werkzoekenden te begeleiden in plaatsen waar JobHulpMaatje al actief is. En door actief te worden op meer plaatsen, waar nu nog geen JobHulpMaatje-locatie bestaat. Als de lezer van deze informatie denkt, “daar wil ik in mijn plaats wel de schouders onderzetten door een locatie te gaan organiseren”, dan kan contact worden opgenomen met JobHulpMaatje. Ook vrijwilligers zijn altijd welkom. Lees ook de voorbeelden!

Aanbeveling Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

JobHulpMaatje
t.a.v. de heer P. Veld
Dokter Stolteweg 23
8025 AV Zwolle

Datum 22 december 2021
Betreft Aanbeveling

**Directie Participatie &
Decentrale Voorzieningen**
Afdeling Generieke
Participatievoorzieningen

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
mw. mr. M.L. Vreeburg
T 0611585112
mvreeburg@minszw.nl

Onze referentie
2021-0000204592

Geachte heer Veld,

Enkele jaren geleden is met steun van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de vrijwilligersorganisatie JobHulpMaatje opgeschaald. U heeft de mogelijkheid gekregen het aantal locaties waar JobHulpMaatje werkzaam is uit te breiden en extra vrijwilligers te trainen. Uw project heeft destijds mooie resultaten opgeleverd. Een belangrijk onderdeel van het succes is de betrokkenheid en steun van lokale overheden en organisaties. Ik wil deze partijen de samenwerking met JobHulpMaatje van harte aanbevelen.

JobHulpMaatje begeleidt werkzoekenden, die zonder intensieve begeleiding moeilijk aan werk komen, terwijl zij dat wel graag willen. Het gaat dan vaak om mensen die al langdurig een uitkering hebben of in stille armoede leven. Ook migranten en statushouders kunnen een extra steun in de rug vaak goed gebruiken. De extra begeleiding wordt geboden door goed opgeleide vrijwilligers (maatjes). Individueel of in kleine JobGroups is er veel ruimte voor persoonlijke aandacht aan de werkzoekende, ook indien nodig voor een langere periode. Inmiddels heeft de gehanteerde werkmethode met gedegen ondersteunend materiaal zich bewezen.

JobHulpMaatje treedt niet in de plaats van de reguliere hulp bij werkloosheid door overheidsinstellingen, maar het is een aanvulling daarop. In de praktijk blijkt dit een waardevolle aanvulling te zijn, waarin individueel maatwerk geleverd kan worden. Ik spreek de hoop uit dat deze aanbevelingsbrief gemeenten, goede doelen instellingen, bedrijven en andere (lokale) partijen aanmoedigt steun te bieden aan JobHulpMaatje, zodat nog meer werkzoekenden kunnen worden begeleid.

Met vriendelijke groet,

Daniël Waagmeester
Plaatsvervangend directeur-generaal Werk

Voorbeelden

Hieronder volgen een aantal kortere en een paar langere voorbeeldbeschrijvingen. Daaruit blijkt waar werkzoekenden tegenaan lopen en hoe uiteindelijk toch resultaat wordt geboekt.

Mary: het is me gelukt

Voor migranten is het niet altijd gemakkelijk om in Nederland een passende baan te krijgen. De Nederlandse arbeidsmarkt is ingewikkeld. Daarnaast zijn er de taalproblemen en de interculturele verschillen. En diploma's worden niet zomaar erkend in Nederland.

Ook Mary heeft deze problemen ervaren. Zij is zoals ze zelf zegt "voor de liefde" een paar jaar geleden naar Nederland gekomen. Mary is afkomstig uit Malawi en werkte daar als directiesecretaresse. Dat bleek al snel niet zomaar realiseerbaar in Nederland. Ze had het idee, dat ze door haar buitenlandse afkomst anders werd beoordeeld. Ze kon wel productiewerk gaan doen en dat deed ze ook. Maar ze wilde toch een bij haar opleiding en ervaring passende baan hebben. Daarom heeft ze bij JobHulpMaatje Zoetermeer een JobGroup gevolgd. Dat heeft haar veel geleerd over wat er allemaal komt kijken bij het werken in de Nederlandse arbeidsmarkt en ook hoe je daaraan kunt werken. Het onderdeel Netwerken is daarvan een voorbeeld. Ook het ontmoeten van een vaste kleine groep werkzoekenden in die JobGroup waardeerde Mary erg. Voor de gesprekken en ook gewoon voor het sociale contact. Daarnaast werd ze door Maatje Chrystal van JobHulpMaatje Zoetermeer individueel begeleid. Deze combinatie van het volgen van een JobGroup en individuele begeleiding is haar uitstekend bevallen en heeft geholpen.

Het is Mary gelukt met al deze inspanningen passend werk te krijgen. Ze heeft om succes te kunnen boeken wel een stapje teruggedaan en ze heeft een baan aangenomen als receptionist. Dat vindt ze aan de ene kant wel jammer. Ze realiseert zich echter dat ze zelf ook nog wel wat te doen heeft, zoals het verder verbeteren van haar Nederlands. En wie weet dat er daarna nog meer voor haar binnen bereik komt. Ze is nu al erg gelukkig met het bereikte. Ze kijkt positief terug op JobHulpMaatje en ze waardeert het dat haar Maatje Chrystal haar erg aanmoedigde en aanduwde. En ze hoopt dat andere migranten door haar verhaal aangemoedigd worden om ook deze stap te zetten. Het helpt!

Vrouwen kregen baan

Vrouw A is een actieve vrouw, 60-plusser. Door reorganisatie uit het arbeidsproces, en vanwege haar leeftijd onzeker over een vervolg. Met JHM (JobGroup en Maatje) is ze naar eigen zeggen: weer op de rit geholpen. Hulp bij sollicitatiegesprekken oefenen, schrijven van CV. En vooral: beter kunnen vertellen wat ik kan en wil. En die aandacht heeft gewerkt: ze heeft een baan gevonden die past bij haar persoonlijkheid en ervaring.

Vrouw B is een vrouw van rond de 50 jaar die door omstandigheden alleen is komen te staan. Door fysieke beperkingen kan ze niet meer in haar geschoolde beroep terug en ze heeft geen idee wat ze zou willen qua omscholing en werk in de toekomst. Zo meldt ze zich bij JHM. In de JobGroup en daarna met een maatje werkt ze aan zichzelf en haar omgeving (netwerken). Zelf formuleert ze de volgende resultaten. Zelfverzekerder geworden bij sollicitaties, beter zelfinzicht gekregen, bewuster nadenken over mijzelf, geleerd om gestructureerd te denken. Daarnaast ook: sociale netwerken ontwikkelen. En heel belangrijk: het heeft me geholpen over belemmerende gedachten heen te komen. Met een passende baan als resultaat.

Vrouw C is een hoogopgeleide jonge dame met goede werkervaring. Is om persoonlijke redenen (o.a. stress-ervaringen) zelf gestopt met werken. Heeft zich daarna aangemeld bij JHM. Ze heeft haar deelname aan de JobGroup gewaardeerd; om ervaringen en ook verlies te kunnen delen. Testen en (groeps)gesprekken hebben voor haar bijgedragen om weloverwogen stappen te kunnen zetten. Met positief resultaat: een baan die past bij haar opleiding en werkervaring.

Vrouw D is een alleenstaande jonge moeder met een migratieachtergrond (o.a. taalproblemen) en een beperkte (eenzijdige) mbo-opleiding. Komt bij JHM uit een ontslagsituatie die haar emotioneel ook zichtbaar aangrijpt. Heeft in de JobGroup-training vooral geleerd wat je zelf kan doen om een baan te vinden. Heeft zelfvertrouwen gewonnen. Haar emoties de baas, heeft ze passend werk gevonden.

Tijdens de landelijke dag van JobHulpMaatje werd vrouw E geïnterviewd door Flip Bakker. Eline had al tien jaar werkervaring toen de kinderen kwamen en zij haar werk verloor. Daarna kwam zij in een bijstandsregeling. Na tien jaar niet werken wilde zij proberen uit haar situatie te komen en aan een baan te komen.

Toen kwam JobHulpMaatje op haar pad. En dat hielp haar op weg. Zij kreeg een dikke ordner, er was elke week een bijeenkomst in een JobGroup en er was huiswerk. De JobGroup vond zij geweldig om te doen, door de methodische aanpak en vooral ook door samen aan de toekomst te werken met een kleine groep met hetzelfde doel: op weg naar een baan. Het werken aan wie ben ik – wat kan ik – wat wil ik was de juiste structuur en ze had besloten ook streng voor zichzelf te zijn. Het voor zichzelf opschrijven van haar situatie en wat ze wilde zorgde er voor, dat het bij haarzelf ging schuiven. Ze kreeg veel waardevolle tips van Jenny waar ze vaak heel veel mee kon in het gaan toepassen van het geleerde. Jenny benadrukte onder meer het actief gebruiken van LinkedIn en het uitbreiden van je netwerk daarop. En dat bleek een gouden tip, want dit leverde heel veel respons op. Ook werd ze meerdere keren via LinkedIn uitgenodigd te reageren op concrete vacatures. Ook rollenspellen om gesprekken te oefenen waren erg waardevol voor Eline. De map bleek waardevol en ze raadpleegt deze nog steeds.

En er was succes. Ze kreeg al snel een projectbaan. Die beviel goed, maar ze besloot niet te verlengen en toch verder te kijken. Toen kwam ze in een tijdelijke baan. Deze organisatie wilde haar graag houden, maar Eline vond zelf dat de baan minder goed bij haar paste en besloot echt door te zetten naar de het best bij haar passende baan. Daarna kwam nog een tussenbaan en tenslotte kreeg Eline haar huidige baan. Daarbij werd ze geholpen door een recruiter die ze via LinkedIn had gevonden. Deze baan past uitstekend bij haar en Eline kan vier dagen gaan werken, terwijl ze hetzelfde blijft verdienen.

Dit verhaal laat zien, dat zelf echt willen in combinatie met doorzettingsvermogen en trouw blijven aan je doel uiteindelijk het succes oplevert. En goed geholpen worden en hulp durven vragen, omdat je er zelf alleen niet uitkomt.

Mevrouw F afkomstig uit Suriname en allang woonachtig in Nederland was al lang werkloos en ontving al langdurig een bijstandsuitkering. Zij dacht, dat op haar leeftijd er geen betaalde baan mer in zou zitten. Wel deed ze altijd al vrijwilligerswerk. Het kostte haar best wel veel energie om scherp te krijgen wat ze kon en wat ze wilde. Gelukkig vond ze de energie om met een Maatje aan de slag te gaan. Daar kwam uit, dat duidelijk werd dat 'iets met kinderen' het best zou passen bij haar wensen. Bovendien bood haar CV daar aanknopingspunten voor. Toen dat eenmaal duidelijk was geworden putte zij daar energie uit om naar een betaalde baan te streven. Die werd gevonden in de kinderopvang. Dat bleek een schot in de roos. Ze heeft daar nu al enkele jaren een vaste aanstelling!

Door Corona ontslagen

"Daar sta je dan, net je certificaat Jobhulpmaatje gehaald en nu sta je voor de deur bij je eerste 'werkzoekende'. Een spannend moment zowel voor hem als mij, je coördinator heeft de match gemaakt".

Is er een klik

Rob doet de deur onwennig open, fijn dat zijn 'Maatje' er is. Tijdens de kennismaking komt er veel naar voren. Het bedrijf ging in de Coronatijd failliet, waardoor Rob na 40 jaar trouwe dienst op straat kwam. Alles wat hij had is als sneeuw voor de zon verdwenen. De twijfel slaat toe, hoe moet dat dan verder?

Hij is al 61 jaar... Niet de juiste diploma's, geen rijbewijs en nog geen pensioengerechtigde leeftijd...

Samen

In de vervolggesprekken praten we samen over het verleden. Gedurende het proces wordt Rob zich bewust, dat hij zelf de sleutel is tot het succes. We gebruiken de 'achteruitkijkspiegel' als hulpmiddel. Alles wat niet meer nodig is achter je laten, verder gaan met alle positieve eigenschappen. Weet wat je kan, waar nodig advies vragen.

Resultaat

Rob gaat zelf op zoek naar een baan, heeft gesprekken met uitzendbureaus.

Uiteindelijk krijgt hij een tijdelijke baan aangeboden, met de tips van JobHulpMaatje gaat hij de salarisonderhandelingen in. Helaas loopt het hierop stuk. Ondanks dat kan hij vol trots vertellen over wat hij ervan heeft geleerd en mee kan nemen naar een volgende sollicitatie.

Gelukkig lopen dingen anders! Rob wordt een paar dagen later gebeld en komen ze alsnog uit de salarisonderhandeling.

Als ik hem later tegenkom, zie ik een zelfverzekerde man, die trots is op wat hij heeft bereikt

Kalebau zette door

In 2018 verloor de Apeldoornse Kalebau zijn baan. Op de dag dat wij hem spreken (in 2021) is hij één nacht verwijderd van zijn nieuwe baan. Na 3 jaar zoeken heeft hij beet. "Na mijn traject bij stichting Jobhulpmaatje heb ik eindelijk een baan gevonden die bij me lijkt te passen."

"Ik heb in die jaren veel gesolliciteerd. Na elke afwijzing belde ik om te vragen waarom ik niet werd uitgenodigd. Slechts één keer kreeg ik een eerlijk antwoord: ze zochten iemand die goed Nederlands kon. Twintig jaar geleden kwam ik vanuit Nepal naar Nederland. Sindsdien heb ik altijd in internationale bedrijven gewerkt, waar Engels werd gesproken. Dus het klopt dat ik taalfouten maak in het Nederlands. Nu heeft mijn maatje van stichting Jobhulpmaatje mijn brieven voor me nagelezen. Daar zaten geen taalfouten meer in!"

Als Kalebau in 2018 werkloos wordt, heeft zijn vrouw een fulltime baan en neemt hij de zorg voor hun jonge kinderen op zich. "Ik was blij dat we onze jongste niet meer naar het kinderdagverblijf hoefden te brengen. Nu had ik tijd voor haar. Als huisvader deed ik veel: schoonmaken en de kinderen halen en brengen. Dat ging een tijd goed, maar ik kwam toch in een negatieve spiraal terecht. Ik heb niet zoveel vrienden en familie hier. Werk was de plek waar ik mensen ontmoette. Dat miste ik steeds meer. Ik ging wel sporten en ik deed vrijwilligerswerk voor een stichting die actief is in ontwikkelingslanden. Maar toen ik ongeveer een jaar zonder werk zat ... Het was gewoon geen leuke tijd. En dat had ook gevolgen voor de sfeer in ons gezin. Ik voelde me slechter en slechter."

Kalebau en zijn vrouw zoeken hulp bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Ook de werkloosheid van Kalebau komt ter sprake. "Daar hoorde ik voor het eerst over stichting Jobhulpmaatje. Ik deed alles voor een mogelijke baan, wilde alles proberen. Dus ik besloot meteen om het gewoon te gaan doen."

"Ik was boos, verdrietig en gefrustreerd over het vele solliciteren dat steeds tot niets leidde. Als ik weer eens had gehoord dat ze 'een betere kandidaat' hadden, en ik zag de vacature de volgende dag gewoon weer online komen... Dan voelde ik me onmachtig. Het had met mijn Nederlandse taalvaardigheid te maken, maar dat kon niet het enige zijn."

"Het eerste gesprek met coördinator Wilma maakte me blij: ik kon weer mensen ontmoeten. Ik heb alles verteld. Heel open. Wilma stelde voor dat ik mee ging doen aan een training. Een JobGroup, voor mensen die allemaal hun baan zijn kwijtgeraakt. En dat heb ik gedaan."

In de zomer van 2021 neemt Kalebau deel aan de JobGroup. Aansluitend vindt hij een jobhulpmaatje die hem tips geeft en met hem meeleeft. "In de JobGroup ontmoette ik mensen met gelijke problemen. Ze waren net als ik hun baan kwijt en op zoek naar nieuw werk. Ik was de enige met een niet-Nederlandse achtergrond. We deelden veel persoonlijke ervaringen. Ik ben een persoon die graag wil delen met mensen. Dat kon daar. Niet alleen tijdens de bijeenkomsten, maar ook tussendoor. We waren elkaar tot steun. Je voelt dat je niet de enige bent, en je ziet dat anderen het soms nog erger hebben. Dat hielp mij om de positieve kanten van mijn eigen leven te zien."

"Ik zag de JobGroup als een nieuwe gelegenheid om dingen te leren. Zoals een sollicitatiegesprek voeren. De vraag 'wil je iets over jezelf vertellen?', krijg je in ieder sollicitatiegesprek. Die hebben we in de groep geoefend. Dat heeft me zeker geholpen. De elevator pitch, jezelf presenteren, hebben we stapje voor stapje geoefend. We gaven elkaar dan feedback. Ook hebben we elkaars cv bekeken. Uit de groep komen verschillende ideeën. Dan denk je 'oh ja, natuurlijk!'. Maar je zou er in je eentje niet aan gedacht hebben. Ik heb geleerd hoe ik het anders kan doen, op basis van voorbeelden uit de groep. Zo kon ik het beter aanpakken."

"Ik heb altijd in business en financiële functies gewerkt in multinationals. Terwijl ik er als kind van droomde huisarts te worden. En nog steeds wil ik mensen helpen. Ik zou wel in een ziekenhuis willen werken, of als leraar. Dus na jaren zonder succes te solliciteren in mijn vakgebied, dacht ik iets heel anders te gaan doen. Dat werd in de JobGroup eerst ook bevestigd door de interesstest. Werken met mensen, kwam er bij mij uit. Het is goed om te weten waar mijn diepe interesse ligt. Maar een hbo-studie volgen voor een carrière switch is lastig nu. Wie weet in de toekomst. Voor nu besloot ik in de JobGroup om een baan te zoeken in het gebied waarin ik ervaring heb. Ik start morgen in een financiële functie."

Zijn succesvolle sollicitatie bij het bedrijf waar hij morgen begint, heeft hij voorbereid met de hulp van jobhulpmaatje Erjan. "Eerst heb ik Erjan uitgenodigd op de koffie, bij mij thuis. Ik heb toen veel over mezelf verteld. Omdat hij ook een achtergrond in de financiën heeft en goed Nederlands kan, gaf hij echt nuttige feedback. Hij kon mijn vragen beantwoorden. Ik besloot zelf of ik de feedback kon gebruiken. Na het eerste gesprek stuurde ik hem een e-mail met details over het gesprek. Ik gaf hem steeds updates en dan gaf hij tips. Hij leefde mee. Het was fijn om iemand te hebben om dat mee te delen."

"Je krijgt door de JobGroup veel ideeën en je presenteert je anders. Ik heb er veel van geleerd. Ook van Erjan. Een goed voorbeeld is zijn tip om mijn Nepalese afkomst te noemen in de sollicitatiebrief. Uit een andere cultuur komen en je in een nieuwe maatschappij vestigen, laat zien dat je je goed kan

aanpassen aan een nieuwe omgeving. Dat je nieuwe situaties aan kan. Flexibel bent. Dat heb ik in mijn brief gezet. Ik zou daar zonder de tip van Erjan nooit op gekomen zijn."

"Dit keer heb ik ook meer onderzoek gedaan naar het bedrijf en de mensen die er werken. Op Facebook zag ik dat de man met wie ik het sollicitatiegesprek zou hebben, vier broers heeft. Ik heb ook vier broers. Dus ik heb in het gesprek een moment gezocht om dat te kunnen zeggen. Dat scheidt een band."

"Ik ga voor een Nederlands bedrijf werken, met ook activiteiten in het buitenland. Het product dat ze maken is nieuw voor mij. Dat is interessant, ik kom weer nieuwe dingen te weten. In het sollicitatiegesprek heb ik mijn leidinggevende en één collega al ontmoet. Alles gaat in het Nederlands, terwijl ik altijd alles in het Engels deed. Dat vind ik spannend, maar deze keer heb ik zelf aangegeven dat ik nog nooit in het Nederlands heb gewerkt. Ze weten het."

"Het is spannend om morgen aan een nieuwe baan te beginnen. Hoe gaat het zijn om weer te werken? Na zolang thuis gezeten te hebben... Het wordt een heel drukke tijd. De kinderen vinden het niet leuk; weer naar de opvang. Maar, ik ben eraan toe. Ik hoop dat er positieve dingen in mijn leven komen. Ik krijg weer contact met mensen. Dat brengt leven."

"Ik ben bereid om vrijwillig te helpen als jobhulpmaatje. Om steun te geven of mijn ervaringen te delen, voor wie dat wil. Een beetje hulp kan een grote steun zijn voor mensen die meemaken wat ik meemaakte."

Samenwerken aan de brug naar arbeidsparticipatie

In 2019 en 2020 voerde JHM met een bijdrage van Instituut GAK het project "Samen werken aan de brug naar arbeidsparticipatie" uit. Het resultaat daarvan was eind 2020 als volgt:

Instromers	160
Werk	79
Opleiding	8
Stijging op participatieladder (bijv. vrijwilligerswerk)	45
Nog in begeleiding	17
Voortijdig gestopt	11

Dus de meerderheid van de deelnemers behorend tot de groep niet eenvoudig plaatsbare werkzoekenden maakte een grote stap vooruit. Hiermee werd jaarlijks meer dan €650.000 aan uitkeringslast bespaard. De kosten bedroegen voor de gehele projectduur van twee jaar €162.000. Een grote financiële en -nog belangrijker- sociale multiplier.

De toegevoegde waarde van JobHulpMaatje

In 2021 bracht Amanda Wielstra in een studie de "Toegevoegde waarde van JobHulpMaatje" in kaart. Zij verfijnde de financiële opbrengsten. Zo vond zij, dat de financiële situatie van de hulpvrager door de hulp met zoeken naar een baan 25% groeide. En zij vond, dat de hulp bijdraagt aan een betere persoonlijke situatie: minder psychische klachten, meer zelfkennis, meer zelfvertrouwen, beter zelfbeeld, minder alleen voelen en een groter netwerk. Zie de Infographic van Amanda Wielstra.

Infographic

DE TOEGEVOEGDE WAARDE VAN JOBHULPMAATJE

NA JOBHULPMAATJE HEB JIJ...

Meer zelfkennis

Betere presentatievaardigheden

Een CV en motivatiebrief

Professionele steun

Van al onze deelnemers vindt gemiddeld 50% een baan of opleiding. Ongeveer 1/3 van alle deelnemers vindt een droombaan!

80% voelt zich na JobHulpMaatje niet alleen in de zoektocht naar werk.

Voor JobHulpMaatje gaven de deelnemers zich gemiddeld een 5,5. Na JobHulpMaatje was dit een 7,4. Hun zelfbeeld is gestegen met

35% ↑

SCORES KAPITALEN VOOR EN NA JOBHULPMAATJE

Op sociaal, persoonlijk en economisch vlak groeien de deelnemers.

"Bij JobHulpMaatje wordt echt gekeken naar wie jij bent; dit is waarom ik mensen aanraad dit traject ook aan te gaan." (W.Schulte, mei 2021)

JOBHULPMAATJE: SAMEN WERKT HET!

Door Amanda Wielstra (HR-stagiaire)